Pikku miehiä

JO JA PLUMFIELDIN POJAT

LOUISA MAY ALCOTT

SAGA
EGMONT

Louisa May Alcott

Pikku miehiä

Jo ja Plumfieldin pojat

Suomentanut Ville Hynynen

Saga Egmont

Pikku miehiä – Jo ja Plumfieldin pojat

Suomentanut: Ville Hynynen

Alkuteos: *Little Men*

Alkuteoksen kieli: englanti
Illustration: Lisa Bygdén
Copyright © 2026 Saga Egmont

Kaikki oikeudet pidätetään.

ISBN: 9788727357492

1. POD-painos

Tätä teosta tai sen osia ei saa kopioida tai jakaa ilman oikeudenomistajan lupaa. Teoksen käyttö tekoälyn kouluttamiseen tai tekstin- ja tiedonlouhintaan on kielletty ilman oikeudenomistajan lupaa.
Teos on julkaistu historiallisena dokumenttina, jonka kieli kuvastaa julkaisuaikansa näkemyksiä.

www.sagaegmont.com/finland
Saga Egmont kuuluu Egmont-konserniin, jonka omistaa Egmont-säätiö. Säätiö tukee haavoittuvassa asemassa olevia lapsia ja nuoria.

Vognmagergade 11, 2, 1120 København K, Denmark

1

NAT

– Onkohan tämä Plumfield? kysyi resuinen poika mieheltä, kun tämä avasi ison portin, jonka luo raitiovaunu oli pysähtynyt.

– On. Kuka sinut lähetti?

– Herra Laurence. Minulla on kirje rouvalle.

– Hyvä on; käy sisään taloon ja anna se hänelle; kyllä hän ottaa sinut hoiviinsa, nuori mies.

Mies puhui ystävällisesti ja poika astui rohkaistuneena pihalle. Hiljaisessa kevätsateessa, joka valeli versovaa ruohoa ja silmulla olevia puita, Nat näki edessään ison, neliömäisen rakennuksen. Kuisti oli vanhanaikainen ja portaat leveät, ja talo näytti kodikkaalta, kun valo loisti sen monista ikkunoista. Tuota iloista tuiketta eivät peittäneet verhot eivätkä luukut, ja pysähtyessään hetkeksi ennen kuin kolkutti oveen Nat näki lukuisten pikku varjojen tanssivan seinillä, kuuli nuorten äänten hauskaa sorinaa ja saattoi tuskin uskoa, että hänen ikäisensä koditon nuori mies voisi päästä osalliseksi tuolla sisällä vallitsevasta lämmöstä, valosta ja kodikkuudesta.

Punaposkinen palvelustyttö avasi oven ja hymyili ottaessaan kirjeen, jonka poika sanaakaan sanomatta ojensi hänelle. Tyttö oli ilmeisesti tottunut ottamaan vastaan vieraita poikia, sillä hän osoitti eteishallin tuolia ja sanoi nyökäten:

– Istahda tuonne kuivattelemaan siksi aikaa kun minä vien tämän rouvalle.

Nat keksi paljon hauskaa siinä odottaessaan, hän katseli uteliaasti ympärilleen, nautti näkemästään ja oli hyvillään siitä, että sai itse olla piilossa ovensuun hämärässä.

Talo kuhisi poikia, jotka viettivät sadepäivän hämärää huvitellen monin tavoin. Heitä oli kaikkialla; avoimista ovista Nat näki iloisia poikaryhmiä, isoja poikia, pieniä poikia ja keskikokoisia poikia, kaikki pitämässä hauskaa omalla tavallaan tai suorastaan mellastamassa. Kahta suurta huonetta oikealla käytettiin varmasti kouluhuoneina, koska siellä oli pulpetteja, karttoja, tauluja ja kirjoja. Takassa räiskyi iloinen tuli, ja sen edessä loikoili selällään poikia juttelemassa uudesta krikettikentästä niin innokkaasti, että jalat keikkuivat ilmassa. Nurkassa istui pitkä poika harjoittelemassa huilunsoittoa, eikä ympärillä vallitseva melu näyttänyt häiritsevän häntä vähääkään. Pari kolme muuta poikaa hyppi pulpettien yli pysähtyen silloin tällöin hengähtämään ja nauramaan hullunkurisille pilakuville, joita eräs pikku veitikka piirteli liidulla tauluun talon asukkaista.

Vasemmanpuoleisessa huoneessa näkyi pitkä illallispöytä, johon oli katettu suuria maitokannuja, pinoittain tummaa ja valkoista leipää ja komeita kasoja kiiltäviä piparkakkuja. Ilmassa leijuva paahtoleivän ja paistettujen omenien tuoksu kiihotti nälkäistä vatsaa ja nenää.

Mutta itse eteishalli tarjosi kuitenkin kaikkein houkuttelevimman näyn, sillä vilkas hippaleikki oli käynnissä yläkertaan johta-

vien portaiden juurella. Toisella porrastasanteella leikittiin marmorikuulilla, toisella pelattiin tammea. Portailla istui pojanvesseli uppoutuneena kirjaan, hänen lähellään tuuditti pieni tyttö nukkeaan uneen, ja ympärillä mellasti kaksi koiranpentua ja kissanpoika. Keskeytymätön jono pikkupoikia liukui käsipuita alas vähät välittäen vaatteistaan tai jäsenistään.

Tämä jännittävä meno valtasi Natin niin kokonaan, että hän vähitellen hivuttautui yhä lähemmäksi nurkastaan. Muuan rasavilli liukui juuri kaidepuuta alas sellaista kyytiä, ettei saanut vauhtiaan pysähtymään vaan kolahti suoraa päätä lattiaan – siinä olisi jo haljennut pää kuin pää, mutta tällä pojalla se oli terästynyt kovaksi kuin tykinkuula niistä iskuista, joita se oli saanut yhdentoista vuoden aikana. Mutta mistäpä Nat sen tiesi, hän unohti ujoutensa ja juoksi huolissaan pudonneen ratsastajan luo odottaen tapaavansa hänet puolikuolleena. Mutta poika vain räpäytti silmiään muutaman kerran, jäi loikomaan paikoilleen ja katseli yllättyneenä outoja kasvoja.

– Hei!

– Hei, hei! vastasi Nat tietämättä mitä muutakaan sanoisi.

– Oletko sinä uusi? kysyi poika yhä lattialla loikoen.

– En minä vielä tiedä.

– Mikä sinun nimesi on?

– Nat Blake.

– Minä olen Tommy Bangs; tule mukaan liukumaan, sanoi Tommy ja hyppäsi jalkeille kuin olisi äkkiä muistanut vieraanvaraisuuden vaatimukset.

– En taida tulla, ennen kuin kuulen saanko jäädä tänne vai en, vastasi Nat, ja hetki hetkeltä hänen teki yhä enemmän mieli jäädä.

– Kuules, Demi, täällä on uusi poika. Tule katsomaan, hihkaisi Tommy.

Portailla lukeva poika kohotti isot ruskeat silmänsä ja emmittyään hetken aivan kuin ujostellen pisti kirjan kainaloonsa, tuli alas ja tervehti tulokasta. Tämä tunsi heti saavansa tuosta lempeäsilmäisestä pojasta ystävän.

– Oletko jo nähnyt Jo-tädin? kysyi poika aivan kuin se olisi ollut jonkinlainen tärkeä muodollisuus.

– En, mutta minä odotan, vastasi Nat.

– Laurie-setäkö sinut lähetti? jatkoi Demi kohteliaasti mutta totisena.

– Herra Laurence.

– Hän on Laurie-setä, ja hän lähettää aina mukavia poikia. Nat ilahtui Demin sanoista ja hymyili niin, että hänen laihat kasvonsa näyttivät oikein miellyttäviltä. Hän ei tiennyt mitä siihen sanoisi, ja pojat tuijottivat toisiaan ääneti ja myötämielisesti, kunnes pikku tyttö tuli heidän luokseen nukke käsivarrellaan. Hän oli kovasti Demin näköinen, vain hiukan lyhyempi, ja hänellä oli pyöreät, rusottavat kasvot ja siniset silmät.

– Tämä on minun sisareni Daisy, ilmoitti Demi kuin olisi esitellyt harvinaisen ja ihmeellisen olennon.

Lapset nyökkäsivät toisilleen, ja tytön poskiin ilmestyivät hymykuopat, kun hän sanoi ystävällisesti:

– Toivottavasti sinä jäät, meillä on täällä mukavaa, eikö olekin, Demi?

– Tietysti! Sitä vartenhan Jo-tädillä onkin Plumfield.

– Tämä näyttää tosiaan oikein hauskalta paikalta, huomautti Nat, joka katsoi välttämättömäksi vastata jotain.

– Tämä on maailman paras paikka, eikös vain olekin, Demi? sanoi Daisy, joka ilmeisesti piti veljeään kaikessa asiantuntijana.

– Ei; Grönlanti on minusta vielä parempi, kun siellä on jäävuoria ja hylkeitä. Mutta kyllä minä Plumfieldista pidän, täällä

on hauskaa asua, vastasi Demi, joka parhaillaan luki kuvausta Grönlannista. Hän aikoi juuri tarjoutua näyttämään ja selittämään kuvia Natille, kun palvelustyttö palasi, nyökkäsi salin oveen päin ja sanoi:

– Kaikki on kunnossa; sinä saat jäädä.

– Voi kuinka hauskaa! Tule nyt Jo-tädin luo. Ja Daisy tarttui niin suojelevasti Natia kädestä, että tämä tunsi heti olonsa kotoiseksi.

Demi palasi mielikirjansa pariin, ja sillä aikaa Daisy vei tulokkaan takahuoneeseen, jossa tukeva herrasmies peuhasi sohvalla kahden pikku pojan kanssa ja hoikka nainen piteli kädessään kirjettä, jonka hän näytti juuri lukeneen.

– Täti, tässä hän on! ilmoitti Daisy.

– Tässäkö on siis minun uusi poikani. Olen oikein iloinen kun tulit ja toivon että viihdyt täällä, sanoi rouva vetäen pojan luokseen ja pyyhkien hiukset hänen otsaltaan niin hellästi ja äidillisesti, että yksinäinen pikku Nat heti kiintyi häneen. Rouva näki Natin huulten hiukan vapisevan, ja hänen viisas katseensa pehmeni. Hän veti resuisen olennon lähemmäksi itseään ja sanoi nauraen:

– Minä olen äiti Bhaer, tuo herra on isä Bhaer ja nuo kaksi ovat pieniä Bhaereja. Pojat, tulkaapas tervehtimään Natia.

Painijat tottelivat heti, ja tukeva herra tuli pyöreäposkinen palleroinen kummallakin olkapäällä tervehtimään uutta poikaa. Rob ja Teddy hymyilivät Natille vain leveästi, mutta herra Bhaer pudisti hänen kättään ja osoittaen matalaa tuolia takan lähellä sanoi sydämellisesti:

– Tuo paikka on sinua varten, poikaseni; istu siihen kuivattelemaan jalkojasi.

– Kuivattelemaan? Kylläpä kenkäsi ovatkin märät! Riisu ne

heti paikalla, minä haen käden käänteessä sinulle kuivat jalkineet, huudahti rouva Bhaer hääräten niin tarmokkaasti, että Nat huomasi ykskaks istuvansa mukavassa tuolissa kuivat sukat ja lämpimät tohvelit jalassa.

– Kiitoksia, rouva, hän sanoi niin onnellisen näköisenä, että rouva Bhaerin katse taas heltyi, ja hän sanoi jotakin hauskaa niin kuin aina liikuttuessaan.

– Nämä ovat Tommy Bangsin tohvelit, mutta hän ei muista koskaan käyttää niitä sisällä, niin että olkoon ilman. Ne ovat liian isot, mutta sen parempi, silloin et ainakaan pääse juoksemaan niin vikkelästi tiehesi.

– En minä halua juosta tieheni, sanoi Nat ja ojensi tyytyväisyydestä huokaisten likaiset pikku kätensä kohti takkavalkean lämpöä.

– Sepä hyvä! Nyt aion paahtaa sinua kunnolla, että pääset tuosta ilkeästä yskästäsi. Kuinka kauan olet kärsinyt siitä? kysyi rouva Bhaer penkoessaan suuresta koristaan flanellinpalaa.

– Koko talven. Minä vilustuin, eikä yskä ole parantunut.

– Ihmekö tuo, poikaparka on elänyt kosteassa kellarissa tuskin riepua päällään, sanoi rouva Bhaer hiljaa miehelleen, joka tottunein silmin katseli poikaa ja huomasi heti tämän laihat kasvot ja kuumeiset huulet.

– Juoksehan, Robin, lastenhoitajan luo ja pyydä häneltä yskänlääkepullo ja linimenttiä, sanoi herra Bhaer vaihdettuaan vaimonsa kanssa puhuvan katseen.

Nat katseli vähän levottomana valmisteluja, mutta unohti pelkonsa ja puhkesi sydämelliseen nauruun, kun rouva Bhaer kuiskasi hänelle veitikkamaisesti hymyillen:

– Kuuletko, miten tuo Teddy-veijari koettaa yskiä. Yskänsiirapissa on hunajaa, ja hänen tekee mieli sitä.

Kun Nat oli ottanut miehuullisesti annoksensa ja saanut flanellikääreen kaulaansa, soi iso kello ja äänekäs töminä eteishallista ilmoitti illallisajan koittaneen. Ujoa Natia kauhistutti ajatus, että hänen täytyi tavata niin monta vierasta poikaa, mutta rouva Bhaer ojensi hänelle kätensä, ja Rob sanoi suojelevasti:

– Älä pelkää; minä kyllä pidän sinusta huolen.

Kaksitoista poikaa, kuusi pöydän kummallakin puolen, seisoi tuohensa takana valmiina käymään ruuan kimppuun, mutta pitkä huilunsoittajapoika koetti hillitä heidän intoansa. Kukaan ei kuitenkaan istuutunut, ennen kuin rouva Bhaer oli paikallaan teekannun takana Teddy vasemmalla ja Nat oikealla puolellaan.

– Tämä on meidän uusi poikamme, Nat Blake. Illallisen jälkeen saatte tutustua häneen. Hiljaa, pojat, hiljaa.

Hänen puhuessaan kaikki tuijottivat suut ammollaan Natia, ja sitten he heittäytyivät tuoleilleen ja koettivat istua kunnolla onnistumatta siinä alkuunkaan. Bhaerit yrittivät parhaansa mukaan saada pojat käyttäytymään moitteettomasti aterioilla ja yleensä kaikki sujuikin oikein hyvin, sillä koulussa oli vain vähän sääntöjä, mutta ne olivat sitä viisaampia. Pojat tiesivät, että he koettivat tehdä asiat helpoiksi ja hauskoiksi, ja yrittivät parastaan. Mutta oli aikoja, jolloin nälkäisiä ei voinut hillitä ilman ankaraa kuria, sellaisia olivat esimerkiksi lauantai-illat, joita oli edeltänyt poikien vapaa iltapäivä.

– Antaa poikakultien yhtenä päivänä huutaa, reuhata ja hullutella oikein sydämensä pohjasta. Lupapäivä ei ole mistään kotoisin ellei silloin saa olla vapaasti; ja heidän on kerran viikossa saatava peuhata kunnolla, sanoi rouva Bhaer aina kun mallikelposet ihmiset ihmettelivät, miksi tyynysotaa ja kaideliukua ja kaikenlaisia vallattomia leikkejä sallittiin Plumfieldin katon alla.

Mainittu katto näytti aika ajoin olevan vaarassa lentää ilmaan,

mutta niin ei koskaan käynyt, sillä yksikin sana isä Bhaerin suusta sai milloin tahansa aikaan täyden hiljaisuuden, ja pojat olivat oppineet, ettei vapautta saanut käyttää väärin. Niinpä koulu monista synkistä ennustuksista huolimatta menestyi, ja säädyllisyys ja hyvät tavat juurtuivat oppilaisiin näiden edes huomaamatta, kuinka se oikein tapahtui.

Nat tunsi olevansa turvassa: isot teekannut suojelivat edessä, Tommy Bangs istui pöydänkulman toisella puolen ja rouva Bhaer aivan vieressä täyttämässä hänen lautasensa ja lasinsa sitä mukaa kuin ne tyhjenivät.

– Kuka tuon tytön vieressä istuu tuolla pöydän päässä? kuiskasi Nat nuorelle vierustoverilleen yleisen naurunrähäkän aikana.

– Demi Brook. Hän on rouva Bhaerin sisarenpoika. Hänen oikea nimensä on Demi-John, selitti Tommy kohteliaasti.

– Hän taitaa olla mukava poika?

– Siitä panen pääni pantiksi; tietää paljon ja lukee kuin mikäkin.

– Entä tuo lihava poika hänen vieressään?

– Pumppu-Cole. Oikeastaan hänen nimensä on George, vaikka häntä sanotaankin Pumpuksi. Tuo pikku kaveri isä Bhaerin vieressä on hänen poikansa Rob, ja tuolla on iso Franz, Robin serkku; hän opettaa yhtä ja toista ja pitää meitä silmällä.

– Hänkö soittaa huilua? kysyi Nat, kun Tommy tukki suunsa haukkaamalla kerralla kokonaisen paistetun omenan.

Tommy nyökkäsi ja vastasi olosuhteisiin nähden yllättävän nopeasti: – Ja hyvin soittaakin, ja joskus me tanssimme ja voimistelemme musiikin säestyksellä. Minä taas pidän rummuista ja aion oppia käyttelemään palikoita niin pian kuin suinkin.

– Minusta viulu on paras ja sitä minä osaankin soittaa, sanoi Nat uskoen toiselle suuren salaisuutensa.

– Älä? Tommy tuijotti silmät pyöreinä Natia mukinsa reunan yli. – Herra Bhaerilla on vanha viulu. Saat varmasti soittaa sillä jos haluat.

– Saisinkohan minä? Haluaisin hurjan mielelläni soittaa. Minä näetkös kuljin isän ja yhden toisen miehen kanssa soittelemassa, kunnes isä kuoli.

– Se oli varmaan metkaa, huudahti Tommy innoissaan.

– Ei, se oli kamalaa. Talvella oli kylmä ja kesällä taas kuuma. Minä väsyin; he olivat joskus ilkeitä minulle enkä saanut syödä kyllikseni, ja Nat vaikeni haukatakseen suuntäyden piparkakkua aivan kuin vakuuttuakseen siitä, että vaikeat ajat olivat ohi. Ja sitten hän jatkoi apeana: – Mutta minä pidin pikku viulustani, ja minä kaipaan sitä nyt. Nicolo otti sen minulta, kun isä kuoli, eikä hän halunnut pitää minua enää, koska olin sairas.

– Pääset orkesteriin, jos soitat hyvin. Saat vielä nähdä, että pääset.

– Onko teillä orkesteri? kysyi Nat katse kirkastuen.

– Totta kai! Mainio orkesteri – kaikki poikia; pitävät konsertteja ja muuta. Huomenillalla näet!

Odotusta herättävän ilmoituksensa jälkeen Tommy jatkoi illallistaan ja Nat vaipui onnellisiin mietteisiin täyden lautasensa ääressä.

Rouva Bhaer oli kuullut poikien keskustelun, vaikka näytti kokonaan syventyneen täyttämään mukeja ja hoitelemaan pikku Teddyä, joka oli niin uninen, että pisti lusikan silmäänsä, nuokkui kuin unikko ja vaipui lopuksi syvään uneen pehmeä sämpylä päänsä alla. Rouva Bhaer oli sijoittanut Tommyn Natin viereen, koska tämä rasavilli oli niin mutkaton ja puhelias, että ujotkin vapautuivat hänen seurassaan. Myös Nat tunsi luottamusta Tommyyn ja uskoi tälle illallispöydässä monia asioita, jotka valaisivat

Jo-rouvalle pojan luonnetta paremmin, kuin jos hän itse olisi puhunut tämän kanssa.

Natin tuomassa kirjeessä herra Laurence oli kirjoittanut:

Rakas Jo! Tässä on oikein sinun mieleisesi tapaus. Tämä poikaparka on orpo, sairas ja vailla ystäviä. Hän on ollut katusoittaja, ja tapasin hänet eräästä kellarista suremassa kuollutta isäänsä ja menetettyä viuluaan. Hänessä taitaa olla jotakin ja uskoisin, että me voimme auttaa tätä pikku miestä. Sinä parannat hänen lopen rasittuneen ruumiinsa ja Fritz kohottaa hänen masentuneen mielensä, ja minä puolestani tutkin hänen toivuttuaan, onko hän nero vai vain poika jolla on lahjoja sen verran, että ansaitsee jokapäiväisen leipänsä. Anna hänelle tilaisuus yrittää – minun tähteni.

Poikasi Teddy.

– Tietysti me otamme hänet! sanoi rouva Bhaer luettuaan kirjeen, ja nähtyään Natin hän tunsi heti, että olipa poika nero tai ei, hän oli ennen kaikkea yksinäinen, sairas orporaukka, joka tarvitsi juuri sitä, mitä hän mielellään antoi: kodin ja äidillistä hoivaa.

Rouva ja herra Bhaer tarkkailivat ääneti poikaa; ja resuisista vaatteista, kömpelöstä käytöksestä ja likaisista kasvoista huolimatta he näkivät Natissa paljon miellyttäviä piirteitä. Hän oli laiha ja kalpea kaksitoistavuotias, jolla oli siniset silmät ja korkea otsa takkuisen tukan kätkössä. Kasvoilla käväisi silloin tällöin huolestunut, pelokas ilme, aivan kuin hän olisi odottanut kovia sanoja tai lyöntejä. Hänen herkkä suunsa värähti, kun ystävällinen katse osui häneen, ja lempeä puhe sai hänen silmänsä loistamaan kiitollisuudesta. ”Hyvänen aika, poikaparka saa kyllä soittaa viulua päivät päästään, jos vain haluaa”, ajatteli rouva Bhaer

nähdessään Natin innokkaat ja onnelliset kasvot, kun Tommy jutteli orkesterista.

Niinpä illallisen jälkeen Jo-rouva ilmestyi viulu kädessään kouluhuoneeseen, jonne pojat olivat kerääntyneet hulluttelemaan; vaihdettuaan muutaman sanan miehensä kanssa hän meni Natin luo, joka istui nurkassa katsellen kiinnostuneena ympärilleen.

– Kas tässä, Nat, soitahan meille jotain. Tarvitsemme yhtyeeseen viulunsoittajan, ja sinä sovit siihen varmaan mainiosti.

Hän odotti pojan epäröivän, mutta tämä tarttuikin heti vanhaan viuluun ja käsitteli sitä niin hellän huolellisesti, että ilman muuta näki musiikin olevan hänen intohimonsa.

– Koetan parhaani, oli kaikki mitä hän sanoi, ja sitten hän veti jousella viulun kieliä aivan kuin olisi ollut innokas kuulemaan taas rakkaita säveliä.

Huoneessa oli kova hälinä, mutta kuurona kaikille muille äänille Nat soitti hiljaa itsekseen ja unohti onnessaan koko maailman. Hän soitti yksinkertaisen laulun, jollaisia katusoittajat esittävät, mutta se tarttui heti poikien korviin, vaiensi heidät ja he pysähtyivät hämmästyneinä ja ihastuneina kuuntelemaan. Vähitellen he siirtyivät lähemmäksi, ja herra Bhaerkin tuli kuuntelemaan Natia, joka oli nyt omassa elementissään ja soitti muista välittämättä. Silmät loistaen ja posket hehkuen hän piteli otteessaan vanhaa viulua ja pani sen hoikilla kiitävillä sormillaan puhumaan kieltä, jota hän rakasti.

Sydämellinen suosionosoitusten myrsky palkitsi hänet paremmin kuin lanttiryöppy, kun hän lopetti ja katseli ympärilleen aivan kuin sanoen:

– Minä koetin parastani.

– Sinähän soitat ihan ensiluokkaisesti, kehaisi Tommy, joka piti Natia suojattinaan.

– Sinusta tuleekin ensiviulu yhtyeeseeni, lisäsi Franz hyväksyvästi hymyillen.

Rouva Bhaer kuiskasi miehelleen: – Teddy on oikeassa: pojassa on jotakin. Ja herra Bhaer nyökäytti pontevasti päätään, taputti Natia olalle ja sanoi sydämellisesti:

– Sehän meni hyvin, poikaseni. Soitapas nyt jotakin, jota me voimme laulaa.

Poikarukka koki elämänsä onnellisimman ja ylpeimmän hetken, kun hänet johdatettiin kunniapaikalle pianon ääreen ja toiset kokoontuivat hänen ympärilleen eivätkä edes huomanneet hänen kehnoa pukuaan, vaan katselivat häntä kunnioittavasti ja odottivat innokkaina, että hän soittaisi lisää.

He valitsivat laulun, jonka hän tunsi, ja parin väärän aloituksen jälkeen he pääsivät vauhtiin. Huilu, viulu ja piano johtivat poikien kuoroa, joka raikui talovanhuksen jokaista soppea myöten. Se oli liikaa Natille, joka oli heikompi kuin aavistikaan, ja kun loppusävelet häipyivät, hänen kasvonsa alkoivat vavahdella. Hän päästi viulun käsistään ja kääntyi seinään päin nyyhkyttäen kuin pieni lapsi.

– Rakas lapsi, mikä sinun on? kysyi rouva Bhaer, joka oli laulanut täysin rinnoin ja samalla koettanut estää Robia lyömästä tahtia kengällään.

– Te olette kaikki niin hyviä, ja soitto on niin kaunista, enkä minä kestä sitä, nyyhkytti Nat yskien niin että oli menehtyä.

– Tule minun kanssani. Sinun täytyy päästä vuoteeseen. Olet ihan uuvuksissa, ja tämä on liian meluisa paikka sinulle, kuiskasi rouva Bhaer ja vei pojan omaan huoneeseensa, jossa tämä sai tyyntyä itkustaan.

Sitten hän sai pojan kertomaan vaikeuksistaan ja kuunteli silmät kyynelissä hänen tarinaansa, vaikkei se ollutkaan hänelle enää uusi.

– Rakas lapsi, olet nyt saanut äidin ja isän ja täällä on sinun kotisi. Älä ajattele enää noita ankeita aikoja, vaan iloitse ja ole onnellinen; me pidämme huolen siitä, ettei sinun enää tarvitse kärsiä. Tämä paikka on sitä varten, että pojat viihtyisivät täällä, oppisivat auttamaan itse itseään ja tulisivat kelpo miehiksi. Sinä saat soittaa niin paljon kuin haluat, kunhan ensin voimistut. Tule nyt hoitajattaren luo saamaan kylpy, ja sitten pääset nukkumaan. Huomenna suunnitellaan yhdessä sinun elämääsi.

Nat piti lujasti häntä kädestä, mutta ei sanonut mitään, antoi vain kiitollisen katseensa puhua puolestaan, kun rouva Bhaer vei hänet yläkertaan suureen huoneeseen; siellä he tapasivat lihavan saksalaisen naisen, jonka iloiset kasvot olivat pyöreät kuin aurinko.

– Tässä on hoitajatar Hummel ja hän kylvettää sinut, leikkaa tukkasi ja tekee olosi ”suloksi”, kuten Rob sanoo. Tuolla on kylpyhuone. Näin lauantai-iltaisin pikku pojat kylvetetään aina ensin ja peitellään vuoteeseen ennen kuin isot pojat lopettavat laulamisen. Kas niin, Rob, molskis veteen!

Puhuessaan rouva Bhaer oli riisunut Robin ja nosti hänet pitkään kylpyammeeseen, joka oli pienessä huoneessa lastenhuoneen vieressä.

Siellä oli kaksi ammetta, jalanpesualtaita, vateja, suihkuja ja muita puhdistautumisvälineitä.

Pian Nat polski nautiskellen toisessa ammeessa ja katseli, miten molemmat naiset pesivät, pukivat puhtaisiin yöpukuihin ja peittelivät vuoteisiin neljä viisi pientä poikaa, jotka tietysti koko

toimituksen ajan keikkuivat ja mekastivat, kunnes vihdoin kuukahtivat vuoteisiinsa.

Sillä välin Natkin oli pesty ja istutettu huopaan käärittynä takan ääreen ja hoitajattaren parturoidessa hänen tukkaansa saapui uusi joukko poikia ja sulkeutui kylpyhuoneeseen, missä he melusivat ja polskuttivat kuin parvi valaan poikasia.

– Natin on parasta nukkua täällä, ja jos yskä vaivaa häntä yöllä, te voitte pitää huolta, että hän ottaa reilun kulauksen pellavansiementeetä, puheli rouva Bhaer lentäessään edestakaisin kuin huolestunut kanaemo suuren, vilkkaan poikasjoukon keskellä.

Hoitajatar oli samaa mieltä, ja annettuaan Natille vielä flanellisen yöpuvun ja juotettuaan hänelle jotain lämmintä ja makeaa hän peitteli pojan pieneen vuoteeseen, jollaisia huoneessa oli kolme. Nat makasi kuin tyytyväinen muumio ja hänestä tuntui, ettei elämä olisi enää voinut olla ylellisempää. Puhtaus sinänsä oli uusi ja ihana tunne, flanelliyöpaita h änelle e nnen kokematonta ylellisyyttä, samoin kulaukset ”hyvää ainetta”, jotka lievittivät hänen yskäänsä yhtä suloisesti kuin ystävälliset sanat hänen yksinäistä sydäntään; kaiken kaikkiaan: tietoisuus siitä, että joku välitti hänestä, sai tuon yksinkertaisen huoneen tuntumaan koditomasta orpopojasta suorastaan taivaalta. Se oli kuin kaunista unta, ja hän sulki usein silmänsä nähdäkseen, katoaisiko se kun hän taas avaisi silmänsä. Hänellä oli niin autuas olo, ettei hän saanut nukutuksi, eikä hän olisi voinutkaan vaikka olisi yrittänyt, sillä hetken päästä paljastui taas yksi Plumfieldin omituisista tavoista hänen hämmästyksekseen ja ihastuksekseen.

Vesileikkien hetkeksi hiljettyä alkoi kaikkialla lennellä tyynyjä, joita sinkosivat vuoteistaan rynnänneet valkoiset aaveet.

Taistelu raivosi useassa huoneessa, jopa ylähallissa ja lasten-

PIKKU NAISIA -ROMAANIN TARINA JATKUU PLUMFIELDIN POIKAKOULUSSA

Jo Bhaer on perinyt tädiltään Plumfieldin kartanon ja perustanut sinne poikien koulukodin. Plumfield ei ole kuitenkaan mikään tavallinen koulu. Siellä lapset saavat seikkailla luonnossa, leikkiä tyynysotaa ja hoitaa omia puutarhojaan ja lemmikkejään.

Eräänä päivänä kouluun saapuu uusi oppilas, orvoksi jäänyt Nat Blake. Poika hurmaa kaikki soittotaidoillaan, mutta on myös taitava valehtelemaan ja hankkiutumaan ongelmiin. Onko Jon epätavallisista kasvatusmenetelmistä hyötyä Natin tapauksessa?

Louisa May Alcott (1832–1888) oli yhdysvaltalainen kirjailija, jonka klassikkotarinoista nauttivat niin lapset kuin aikuisetkin. *Pikku miehiä* on valloittava kertomus ystävyydestä ja siitä, kuinka joskus rohkeinta on olla hyvä toisille. Teos on rakastetun *Pikku naisia* -romaanin jatko-osa.

SAGA
EGMONT

ISBN 978-87-27-35749-2